

A COVID-19 megelőzését szolgáló vakcina alkalmazása a korábban Guillain-Barré szindrómán (GBS) átesett, és a CIDP betegséggel élő személyeknél – a Magyar Neuroimmunológiai Társaság (MANIT) útmutatása – 2021. 01. 11.

Aktualizálva: 2021.03.01.

A legújabb tanulmányok szerint maga a COVID-19 fertőzés sem jár fokozott GBS kockázattal, egy Nagy-Britanniában elvégzett precíz epidemiológiai tanulmány szerint 2020. első félévében nem fordult elő több GBS eset, mint 2016-2019 között. Tömeges vakcináció során elkerülhetetlen szórványos GBS előfordulása, de szakértők hangsúlyozzák, hogy az általános oltási programot emiatt nem szabad felfüggeszteni.

Bizonyos krónikus betegségek esetén a súlyos COVID-19 fertőzés kialakulásának emelkedett a kockázata. A COVID-19 fertőzés elkerülésének legbiztonságosabb és legköltséghatékonyabb módszere a vakcináció. A COVID-19 vakcina beadása így kiemelt jelentőségű a krónikus betegek számára is.

Magyarországon jelenleg öt vakcina használata engedélyezett:

- **Comirnaty (Pfizer-BioNTech):** mRNS vakcina, forgalomba hozatalát a European Medicines Agency (EMA) engedélyezte. Első adagját követően 21 nappal kell beadni a második oltást, a védettség a második oltás után 7 nappal várható. A WHO ajánlása alapján a 2. adag beadásának ideje akár 42 napig is kitolható. Magyarországon a 2. adag beadásának idejét 35 napra tolják ki.
- **Covid-19 Vakcina Moderna:** mRNS vakcina, forgalomba hozatalát az EMA engedélyezte. Első adagját követően négy héttel kell beadni a második oltást. A védettség kialakulása a második oltás után 7 nappal várható
- **COVID-19 Vakcina AstraZeneca:** virális vektorvakcina, forgalomba hozatalát az EMA engedélyezte. Két injekcióból áll, 28-84 nap különbséggel beadva.
- **Sputnik V (Gam-COVID-VAC) (Oroszország):** virális vektorvakcina; EMA engedélye nincs, forgalomba hozatalát az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) engedélyezte, ideiglenes gyógyszeralkalmazási engedélyt adott ki rá. Két injekcióból áll, 21-28 nap különbséggel beadva.
- **Sinopharm vakcina (Kína):** inaktivált vírust tartalmaz; EMA engedélye nincs, forgalomba hozatalát az OGYÉI engedélyezte, az oltóanyag alkalmazásához iránymutatást adó leírást bocsátott ki. Két injekcióból áll, 21-28 nap különbséggel beadva.

Ezen vakcinák közül a **Sputnik V** oltóanyag használata az alkalmazási előírás szerint autoimmun betegeknél **ellenjavallt**.

A fennmaradó négy vakcina – a hatásmechanizmus és a rendelkezésre álló vizsgálati eredmények alapján – bizonyos megfontolásokat figyelembe véve adható neuroimmunológiai betegeknél:

- **mRNS alapú COVID-19 vakcinák (Pfizer, Moderna):**
GBS-n átesett és a krónikus gyulladással demielinizációs neuropátiával (CIDP) élő betegek egyaránt kaphatják, kivéve, ha súlyos allergiás reakció (anafilaxia) szerepel a kórtörténetükben a vakcina valamely alkotórészeivel szemben. Nem jelentettek ez idáig a Pfizer vakcina beadását követően kialakult Guillain-Barré szindróma esetet.
- **COVID-19 Vakcina AstraZeneca:**
A vakcina alkalmazása az OGYÉI alkalmazási előírása szerint stabil autoimmun betegségben nem ellenjavallt. Az Egyesült Királyságban minden rizikócsoporthoz tartozó krónikus betegségben, neuroimmunológiai betegségben is javasolt.
- **Sinopharm (Kína):**

Az OGYÉI alkalmazási iránymutatója szerint a vakcina alkalmazása stabil állapotú neuroimmunológiai betegségben nem ellenjavallt. Alkalmazása szigorúan tilos abban az esetben, ha a krónikus betegség nincs megfelelően egyensúlyban vagy krónikus betegség akut fellángolása esetén.

Az **immunszuppresszív** (ide tartozik a *szteroid-kezelés*, kiemelt jelentőséggel a *rituximab-kezelés*) vagy **IVIG** kezelésben részesülő betegek esetében nagyon fontos, hogy a védőoltás beadásának időzítéséről személyre szabott döntés szülessen a beteg gondozó kezelőorvos bevonásával!

Az oltások ellenére fontos az általános fertőzést megelőzését szolgáló szabályok betartása (szociális távolságtartás, maszk viselés, kézmosás, fertőtlenítés).

Azt is fontos tudnunk, hogy a védőoltást követően, a megbetegedés elleni védettség kialakulása ellenére, a tünetmentes fertőződés, és így a betegség továbbadásának a lehetősége nem zárható ki, ezért a védekezésre vonatkozó hatósági szabályokat az oltást követően is be kell tartani!

Bármilyen egyéb kérdés, bizonytalanság esetén keressék gondozó neurológusukat, aki szükség esetén fel tudja venni a kapcsolatot oltási szakemberrel!

Összefoglalva, legfontosabb ajánlásként megállapítható, hogy a járványügyi szabályok betartása mellett a vakcináció az egyetlen lehetséges mód a súlyos COVID fertőzés és szövődményeinek megelőzésére. Az immunizáció egyes betegeknél személyre szabottan, kezelőorvosukkal történt megbeszélés alapján kell történnjen.

Az útmutató a későbbiekben, új eredmények, engedélyezett új vakcinák függvényében változhat, az adatokat a MANIT szükség szerint frissíteni fogja.

Az útmutatót dr. Kulcsár Andrea, a Délpesti Centrum Kórház Oltóközpontjának főorvosa lektorálta.

Források:

[COVID-19 Vaccines and the GBS|CIDP Community - GBS/CIDP Foundation International \(gbs-cidp.org\)](https://www.cvdvaccine.com)
www.cvdvaccine.com

www.clinicaltrials.gov

Brain, awaa433, <https://doi.org/10.1093/brain/awaa433>

www.gbs-cidp.org

[Salmon et al. Guillain-Barré Syndrome Following Influenza Vaccines Affords Opportunity to Improve Vaccine Confidence. The Journal of Infectious Diseases, jiaa544,](https://doi.org/10.1093/infdis/jiaa544)

<https://doi.org/10.1093/infdis/jiaa544>